

KUNSZENTMÁRTONI UJSÁG

TÁRSADALMI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: a "Képes Világlap"-pal együtt
Egész évre 8 kor., félévre 4 kor., negyedévre 2 kor.
Megjelenik minden vasárnap. Hirdetéseket felvesz
a kiadóhivatal.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
DR. KOVÁCS JOZSEF
ÜGYVED.

SZERKESZTŐSÉG: Kossuth Lajos-utca 1193. szám
Dr. Kovács József ügyvédi irodájában.

KIADÓHIVATAL: Wolf Dezső könyvnyomdája

Le a kalappal

a magyar és a német hadak előtt, le a kalappal, mert amit ez a két hadsereg véghez visz, az bámulatos, az csodálatos. Kezdetől fogva hittünk, biztunk a magyar és német hadak erejében, vitézségében és ez a hit, ez a remény nem volt hiábavaló, beteljesült minden, amit hittünk, amit vártunk.

A német és a magyar seregek egyesülésével indult meg az igazi háború az orosz ellen. Addig védtük magunkat, védtük határainkat, nehogy betörjön azon az ellenség. Támadásba nem mentünk, mert a taktika szerint annak az ideje még nem volt itt. Sőt, néha hátráltunk is, de tettük ezt azért, mert azt a jól kidolgozott haditerv így kívánta.

Sokan úgy magyarázták a magyar hadsereg védekezését, mintha az oroszoktól már kikaptunk volna, sőt voltak olyanok, akik hazánk elfoglalását már nyíltan beszélték.

Most már aztán hallgatnak a kételkedők, nem beszélnek a kishitűek: a kidolgozott haditerv fényesen bevált, a magyar hadsereg megoldotta a feladatát, két hónapig tartóztatta fel az oroszokat és végre egyesült a német hadsereggel. És most előre!

Alig múlt el tíz napja annak, hogy a két hadsereg egyesült, máris csodálatos dolgokat hallunk és olvasunk. Hadaink támadásba mentek át. Már ezt hallani, vagy olvasni is elég volna egy hétre. Eddig mindig hátráltunk és most egyszerre nyomulunk előre! Mit jelent ez? Jelenti azt, hogy hadseregünk megverve nincs és nem volt soha. Jelenti azt, hogy hadseregünk nem azért hátrált, mintha az orosz kergette volna, hanem hátrált azért, hogy majd a kitűzött időben annál biztosabban menjen előre.

A haditudósítások szerint ép hadsereg várta a németeket, akik egy lelkes, vitéz hadsereget találtak, mely égett a harcivágytól, hogy az orosz ellen mehessen. Egyesültek és hangzott a parancs: előre!

Előre!

A tegnap még védő sereg, ma már szuronyt szegezve tör előre. A kifáradtnak mondott sereg, ma frissen, egészségesen rohanja meg az oroszok

sorait. Eddig nem tehetette, mert nem volt parancsolva, de teszi most, mert kiadták a parancsot: előre.

A magyar határtól nagy az út az orosz határig. De csak nekünk nagy. Katonáinknak az semmi. Egy hét alatt elérték az orosz határt, azon átmentek és ma már ötven kilométernyire benn vannak Oroszországban.

Mit jelent ez?

Jelenti azt, hogy seregünk mindenütt megverte az oroszokat és kergeti maga előtt. Sebbnél-sebb diadalok hírére hozza a táviró. A huszárok attakja, a német és magyar bakák szuronyrohama előtt az ellenség megállni nem tud, hanem vagy megadja magát, vagy pedig elesik.

Nincs tehát elveszve Galicia, Lembergben még ugyan ott vannak az oroszok. De meddig lesznek ott? Semeddig. Eddig azért maradtak ott meg, mert hadseregünk nem kezdte el a támadást. Most már az általános támadás megindult, az oroszok hamarosan elhagyják Galiciát, ha nem is jó szántukból, de elhagyják azért, mert kiverjük őket onnan.

A magyar és német seregek előre nyomulása és folytonos diadala miatt az orosz főváros és az egész Oroszország kétségbe van esve. Az atyuska kapkod fűhöz-fához, utazik a harctérre, hogy buzdítsa katonáit. Érti az atyuska, hogy inog trónja alatt a talaj, mert a magyar fegyverek győzelme esetén kitör országában a forradalom, mely elsőpri az ő zsarnok uralmát.

Magyarországon és Németországban pedig boldog, meglegedett arcokat látunk mindenfelé. Győzünk, benn vagyunk Oroszországban. Minden nap újabb diadal. Nemsokára nem lesz orosz nemesek Magyarországon, de Ausztria területén sem. Hogy ne örüljenek, hogy ne volnánk boldogok, amikor minden ponton verjük az oroszokat.

Ha ilyen jó a kezdet, a végnek is jónak kell lenni. Csapatáink most már addig meg nem állanak, míg az oroszokat le nem verik. A békekötésnél majd mi diktálunk, de előbb letörjük a háború okozóit és megbüntetjük hazánk ellenségeit.

A szerbek nyomulnak dél felé. Sem fegyverük, sem pénzük, sem emberük nincs. De van ellenségük elég. A magyar csapatokon kívül a kolera, a vérhas és a tifusz is pusztítja a gyilkos népet. A pártfogó, az orosz elhagyta a szerbet, mert maga is bajban van.

A franciák is a végüket járják. Ma-holnap azt fogjuk hallani, hogy megadták magukat a németeknek. Ez az idő nincs is messze.

Megvirrad még a magyarnak. Ha a múlt nem is volt valami fényes, a jövő az szépnek, rózsásnak ígérkezik és a magyarok Istene megfogja adni az ő hű, becsületes népének azt, amit megérdemelt. Magyarország nagy és hatalmas lesz, királya pedig boldog és meglegedett. Németország, Ausztria és Magyarország első országai lesznek a világnak.

Védekezés a kolera ellen.

A történelem olvasásával arra a tapasztalatra jutunk, hogy a háború borzalmi között a legnagyobb, a legveszedelmesebb a ragályos betegség, s különösen a kolera. Ha a Napoleon hadjárataitól egészen az ezernyolcszáz hatvanhatodik osztrák--porosz háborúig elolvassuk a történelmet, meggyőződhetünk, hogy a háborúk mintegy nyolc millió emberáldozatot ragadtak el. De míg a nyolc millió ember közül egy és fél százalék fegyver által okozta halálban pusztult el, addig hat és fél százalék a különféle ragályos betegségek áldozata lett.

Az említett kimutatásból láthatjuk, hogy a jelen háborúban mennyire vigyáznunk kell, hogy a háborúval együttjáró ragályos betegségeket leküzdjük. A sokféle nyavajkát a legutóbbi években oltásokkal (szérum) szokták csökkenteni.

Ez idő szerint a legaktuálisabb a kolera elleni oltás, melynek legszebb sikere az volt, hogy a balkán háborúban Görögországban, mintegy fél millió embert oltottak be kolera elleni szérummal, aminek fényes sikere lett.

Nem kell tehát e csunya, de gyáva betegségekben a fekete halál rémét látnunk,

mert a tisztaság, az ovatosság és a legujabban használt kolera elleni szérum távol tartja tőlünk e pusztító betegséget.

Mindenkinek csak azt ajánlhatjuk, hogy oltassa be magát e szérummal, mely immunitást tesz a kolera bacillusoktól.

Itt községünkben is lehet oltást eszközölni, mert amint értesültünk, dr. Gulyás János orvos meghozta a kolera elleni szérumot és be is oltja a jelentkezőket.

A sebesültek kórháza.

Immár teljesen készen várja kórházunk a sebesült katonákat. Kunszentmárton népe hatvan sebesült katonára ápolására rendezte be a kórházat, annak minden szükségletével. A nagyskola termei kivétel nélkül egy-egy kórházi szobának vannak berendezve.

Naponta érkeznek adományok a kórház részére, ami mind-mind községünk népének áldozatkészségét bizonyítja.

Az adományokat részint pénzben, részint pedig természetben adják. Érdemes megnézni a kórház élelmiszer raktárát, hogy mi mindenre kiterjed a figyelme a jó kun asszonyok. A háztartás legelemibbjétől a különféle delikatesz dolgokat találjuk ott. Asszonyok, leányok sürgölődnek, forgolódnak és fáradságot nem ismerve dolgoznak, hogy kórházunkat minél példásabb rendben találják az értünk küzdött sebesült katonák.

Az oroszlanrész Mátray Lajosné urnőt illeti, aki mint a kórházi bizottság elnöknője igazán emberfeletti munkát végez a kórház érdekében. Ő felügyelete alatt áll a kórház, ő rendezte be, s ő megy házról-házra felhívni a nemes szívűeket, hogy tehetségükhez képest adakozzanak; aminek természetesen meg is van az eredménye.

Az itt ápolott katonák mindig kellemesen fognak majd visszaemlékezni az eltöltött nehéz napokra, mert ahol oly szívesen látják és szeretettel ápolják őket, ott szenvedést, a fájdalmat is könnyebb elviselni.

Háboru és béke.

Írta: Sebesült.

I.

T. Ház! Si vis pacem, para bellum. Mondták már a rómaiak, s e mondásukat az egész világtörténelem igazolta. A békének egyetlen biztosítéka a háborúra való állandó készülődés. Mi is tehát, t. Ház, csupán békénket kívánjuk biztosítani, amidőn a kormány által javasolt újabb katonai költségek megszavazását kérjük... (Éljenezés a jobboldalon. Szünni nem akaró abcug, sipolás és füttyülés a baloldalon. Végre elcsendesedik ez a pokoli lármá s Hazaffy Mihály, az ellenzék vezére szólásra emelkedik.)

T. Ház! Zengzetes magyar nyelvünkben nem találom kellő szavakat, hogy ezt az újabb hazaárulást méltóképpen megbélyegezhessenem. Az előttem szóló i. t.: Mungó István előadó ur még attól sem rettent vissza, hogy a legközelebbi választási költségeit magának nyakatekert latin citatumok rabulisztikájával biztosította. Nekünk külfelenségtől nem kell tartanunk, nekünk csak itt vannak ellenségeink az országban, ezek a panamak fertőjében fogant mandátum-zsoldosok. Az indítványt szögre, a kormányt pedig fára kell akasztani. (Az ellenzék éljenháboruban tör ki és tapsvihara elhallatszik a Kárpátokig s az Adriáig.)

— Mégis csak abszurdum, hogy milyen nemzetiségi politikát űz az igen tisztelt kormány. Ugy látszik, végképen el akarja adni az

Apolónői tanfolyam.

Amint már megírtuk, a tanfolyamra hetven nő jelentkezett. Nagy az érdeklődés a tanfolyam iránt, mert hiszen minden nő kitüntetéssel szeretne vizsgázni. Naponta van előadás. Már szépen előrehaladtak a tananyagban s körülbelül két hét múlva meg is lesz a vizsga egy kiküldött bizottság előtt. Reméljük, hogy a hallgatók kivétel nélkül szép sikerrel levizsgáznak s vizsga után nagy szakavatottsággal ápolják a sebesült katonákat.

A tanfolyamon dr. Gänger Mór járási főorvos tart előadást a betegápolásról. Elismeréssel kell adóznunk e jólelkű, nemes szívű orvosnak, aki önzetlenül, a szent cél érdekében naponta eljár Tiszaföldvárról, hogy a kurzust ő maga vezesse és ő képezze ki a jelentkezett ápolónőket.

Szeretettel ragaszkodik dr. Gänger Mór hozzánk, mi is szeretettel vesszük őt körül; szeretjük, mint orvost, szeretjük, mint embert. Hiszen 40 éve elmúlt már annak, hogy dr. Gänger Mór közénk jött. Huszonkét évig volt Cibakházán körorvos, majd onnan a tiszai alsójárás főorvosának nevezte ki a főispán. Az egész járás népének szeretete veszi körül az idős, de fiatal életerővel bíró doktor bácsit. Ismerik őt mindenütt, szeretettel és tisztelettel beszélnek személyéről.

Dr. Gänger Mór nemcsak, mint ember, hanem mint orvos is kiváló. Nagyon sok esetben meggyőződünk már ragyogó orvosi tudományáról. Tapasztalt, ügyes orvos, aki már öt hatalmas kolera járványban, mint járványorvos tüntette ki magát. Az 1866, 1873, 1885, 1893 és a legutóbb Kunszentmártonban 1911 évi kolera járványban óriási munkát végzett, nagy szolgálatot téve a közegészségi ügynek. Mindig s mindenütt ott van dr. Gänger Mór, ahol csak a legkisebb baj is előfordul a járásban.

Örökké hálás is marad a tiszai alsójárás népe a nemes szívű orvosnak s kérjük a Mindenhatót, hogy még hosszú ideig tartsa meg őt, hogy áldásos munkáját viruló egészségben még sokáig végezhesse.

országot ezeknek a jött-ment nemzetiségeknek. Ilyen kormányt támogatsz te, látod. Hallatlan dísznőség, ahogy most is kedveztek a románoknak.

— Csak te ne beszélj édes öregem, te csak itt vagy ilyen fene magyar, te is, meg a feleséged is minden ruhátokat Bécsben csináltatják s minden nyáron Karlsbadban nyaralok.

*

Mélyen tisztelt választmány! Csak arra vagyok kíváncsi, hogy ez a zsidó doktor mennyi pénzt adott kölcsön, ami egyébként igen sympatikus Stefinknek, hogy ebbe a kellemetlen helyzetbe egyáltalán bele keveredhetett, egy zsidót tudnak ajánlani. Azt hiszem ehhez nincs is tovább mit szólni, Casinónk telivér szelleme minden ilyen toladást abovó elutasít, mielőtt még őseink megfordulnának a sirjukban.

*

— Mond csak kérlek, te bizonyára tudni fogod, tulajdonképpen mi is volt az oka a Bély-Apor párbajnak?

— Engesztelhetetlen gyűlölet. Mindaketten egy lányba szerelmesek, a szép Fáy Katóba. A lány meg tudod szörnyen kacér s mindakettőt bolondítja.

— Most már értem, ezért nem békültek ki még most sem, a bárbaj után sem.

— Kibékülni, hová gondolsz, most még jobban gyűlölik egymást, mint valaha. Alig várják, hogy megint egymásba köthessenek.

*

Menekültek községünkben.

Folyó hó 5-én délután a négyóra vonattal százötven mármarosmegyei menekült érkezett községünkbe. A menekültek legnagyobb része Mármaroszigetről jött, bár nem sok okuk volt a menekülésre, azért Mármaroszigetnek majdnem az egész zsidósága elmenekült.

Igy jutott községünkre is százötven menekült, akik váratlanul jöttek ugyan, de azért a legjobb ellátásban részesültek. Egy részük a nagy iskola egyik külön épületében, másik részük pedig a dr. Kovács József lapunk felelős szerkesztője által átadott s most üresen állott dr. Jósza Gyula féle házában helyezték el.

A kolera járványra való tekintettel, a menekülteket az előljáróság öt napi vesztégzár alá vette.

A menekültek a galíciai harctérről semmiféle rossz hírt nem hoztak, csak annyit mondtak, hogy az oroszoknak egy kis előcsapata Mármarosmegyébe betévelyedett, mire ők rosszat sejtve utnak indultak. Most már nyugodtan visszatérhet minden menekült hazájába, mert Magyarország területén egyetlen egy szál orosz ellenség sincs. Dicső katonáink kiirtották a bemerészkedő kozákokat.

Nincs ok a félelemre, mert seregeink minden vonalon fényes győzelmet aratnak, az oroszokat már Galiciában üzik s napok kérdése, hogy hadseregünk saját hazájában veri az oroszot.

Hősipkát a katonáknak

Már sokszor felhívtuk Kunszentmárton hölgy koszoruját, hogy készítsen melegítőket a katonáknak. Nem hisszük, hogy csak egyetlen egy nő is van Kunszentmártonban, aki még nem készített volna valamit az idő viharjaiban küzdő katonáinknak. De azért mindig, ujjában és ujjában felhívjuk

— Hallottad a legujabb színházi botrányt? Nem? Hiszen már a verebek is csíripelik. Lenge Sarit, az isteni Sarit tegnap este a színház foyer-ában Patyolat Nusit agyba-főbe verte.

— Az lehetetlen, de hát mégis hogyan, miért?

— No hallod, hát te ezt se tudod? Micsoda színházi riporter vagy te? Hát csak azért, mert Nusika öngyűlölete elhódította Sári istennő Pengő herceget.

— Hogy hívják?
— Falusi Józsefné
— Hány éves?
— Tessék kérem előbb a panaszt elküldeni.

— Kérem ne komédiázzon, mondja meg hány éves.

— Harmincöt leszek jövőre.
— Mi a foglalkozása?
— Községi jegyző neje.

— Azzal van vádolva, hogy Szónok Benőné tiszteletes asszonyt vén szípiatyonak nevezte. Igaz-e ez s mért tette?

— Igaz kérem, de ő előbb engem sarki kofának meg falu szájának keresztelt el.

A jegyzőné tovább nem folytathatta s a papné torkán is megrekent a szó, a tárgyaló terem nyitott ablakán behallatszott, amint az általános mozgósítást kidobolták.

(Folyt. köv.)

a nők figyelmét a melegítők szükségességére.

Hideg, nagyon hideg időnek nézünk elé s épen ez a hideg az, ami legjobban sanyargatja katonáinkat. S ha elgondoljuk azt, hogy kevés áldozattal, kis munkával tudunk segíteni a veszedelmes ellenség legyőzésén, annál nagyobb ambícióval kell hozzájárulni a munkához, hogy minél több hősipkát, ér- és hasmelegítőt készítsünk az azt megérdemlő hős katonáknak.

Kunszentmártonban már szép számmal kötötték melegítőket, de ez mind kevés, mert amint értesülünk, még nagyon sokra van szükség, hogy minden katonát fel lehessen szerelni a szükséges melegítővel.

Az ország legkisebb falujában is szorgalmasan munkálkodnak a szent cél érdekében, így Kunszentmártonnak sem szabad elmaradni, mert ahol oly sok igaz szívű kun asszony és leány van, annak a helynek az elsők között kell szerepelni.

Aranyat — vasért.

A magyar áldozatkészsége nem ismer határt. A magyar, ha kell, odaadja mindenét, még ha kell, az ingét is. Felhívásaink az adakozásra, Kunszentmártonban nem találtak süket fülekre, mindenki adakozott tehetségéhez, mértén és adakozni is fog még ezután is, ha kérnek tőle.

Kunszentmárton közönsége, a tiszai alsó járással együtt, hatvan ágyas kórházat állított fel és rendezett be. A község apraja-nagyja köti a hősipkát, az érmelegítőt és hasvédőt. Cseréli az aranyat és ezüstöt a vasért, fehérneműket készít a harcosok részére.

Bátran kimerjük írni, hogy Kunszentmárton község közönsége eleget tett hazafiúi köteletségének. Amint kérték tőle, azt megadta, de adta szívesen, mert azoknak a katonáknak adta, kik északon, délen, keleten és nyugaton harcolnak édes hazánkért.

A hazáért minden áldozatot meg kell hoznunk. Adjuk oda utolsó fillérünket is, mert erre az áldozatra a hazának szüksége van. Ha a magyar haza nagy és hatalmas lesz, népei boldogok és megelégedettek lesznek.

Aranyunkat és ezüstünket adjuk oda az Augusztá-alkalmak a vasért, mely a befolyt jövedelmet a katonák ellátására fordítja.

Szabó Mariskához újabb száz darab vasgyűrű érkezett a kunszentmártoniak részére.

Eddig kétszáz darab vasgyűrűt cserélt be közönségünk. Most kétszáz férfi, leány és asszony hordja a „Pro Patria 1914” felirású vasgyűrűt.

Az újabb száz darab újabb száz gazdára vár. Kizártnak tartjuk, hogy ez az újabb küldemény is el ne fogyjon, hiszen minden igaz magyar asszony, leány és férfi újján ott kell lenni a vasgyűrűnek, mely dicső emlék ebből a nagy háborúból.

Siessünk tehát Szabó Mariskához és cseréljük be az újabb küldeményt.

Az elmúlt héten adakoztak:

Mászlai Györgyné 1 aranyfülbevaló, Felföldi Etel 3 aranyfüggő, Balogh Imre 3 korona, Bozóky Ferencné 1 aranykereszt, 3 aranyfülbevaló, Kurucz Erzsike 3 ezüstérem

és 1 korona, Szabó Pálné 1 pár aranyfülbevaló és 1 ezüstgyűrű, Kovács János 1 aranygyűrű, Kardos Péterné 1 aranygyűrű, Hürkec Lászlóné 1 aranygyűrű, László Rozi 1 pár aranyfülbevaló, Klein Ignác 1 aranygyűrű, Kiss Anna 1 pár aranyfülbevaló, Löwy Józsefné 2 aranygyűrű, Palásthy Julia 1 fülbevaló és 1 korona, Palásthy Ilona 1 fülbevaló és 1 korona, Bozóky Titusz 1 ezüst-lánc, Bozóky Andor 1 ezüst-óra, Klein Ferenc 3 korona, Zabolai Károlyné 1 aranygyűrű, Balogh Imréné 3 korona, Papp Mátyásné 1 aranyfülbevaló, 1 ezüst-gyűrű és 1 ezüst-csüngő, Fazekas László 4 korona, Szepesi Lászlóné 1 pár aranyfülbevaló, Tatár Jusztika 1 aranygyűrű, Papp Kelemenné 1 aranytörmelék és 2 korona, Bozóky Álmos, Atilla és Rózsika 1 aranylánc, Billi Gáborné 1 aranygyűrű, Stern Mórné 1 ezüst-kanál és 1 ezüst-érem, Müller Gizike 3 korona, Szabó Ilonka 1 aranygyűrű, Habranyi Margit 1 arany- és 1 ezüst-gyűrű, Doba Margit 1 pár függő, Pesti Rózsika 2 aranygyűrű, özv. Müller Károlyné 2 ezüst-lánc, Szilágyi Gizella 1 arany- és 1 ezüst-fülbevaló, Berta Juliska 1 aranygyűrű, Herceg Irénke 3 korona, dr. Domján Jenőné 3 korona.

Községi közgyűlés.

Kunszentmárton község képviselőtestülete 1914. évi október hó 12. napján, azaz hétfőn d. e. 10 órakor a község háza tanács-termében rendes közgyűlést tart.

Tárgyak:

Az 1914. október 3. napján tartott pénztárvizsgálati jegyzőkönyv bemutatása.

Polgárőrség alakítása tárgyában előterjesztés.

Vizügyi bizottság választása tárgyában főszolgabírói rendelet.

Hegedüs Kálmánné Muszaj koresma bérlő kérelme haszonbér leszállítása iránt.

Molnár Klára szegényházba való felvétele tárgyában előjárásági jelentés.

Husvizsgálati szabályrendelet újja alkotása tárgyában előterjesztés.

A törvényhatóság 2601/kgy. 1913 számú határozata folytán a járványkórház átdolgozott tervét és költségvetését az előjárásági bizottság bemutatja.

A szabályozás folytán kisajátítandó területek becsértékének megállapítása tárgyában előterjesztés.

Kabai János ács községi illetőségének tárgyalása.

H I R E K

Kunszentmárton, 1914. október 11.

— **Vármegyei közgyűlés.** Jásznagykunszolgabírói vármegye törvényhatósági bizottsága 1914. október hó 29. napján, Szolnokon, a vármegye ház nagytermében tartja őszi rendes közgyűlését.

— **Adakozás.** A Kunszentmártoni Vörös-kereszt helyi járási fiókegylete részére adakoztak: dr. Gorove László 200 korona, Kovács S. Lukács 100 korona, Biró József 50 korona, Doba Margitka és Fazekas Ilonka gyűjtő-ívén 99 korona 60 fillér, Tompos László és neje adománya és gyűjtése 33 korona 80 fillér, Ádám Paula 10 korona, Szilák István 10 korona, özv. Józsa Lászlóné 5 ko-

rona, Popovics Gábor havi ajándéka 12 kor., Ambruzs Mihályné 5 korona, Hegedüs Mártonné 4 korona, Gácsi Elekné 2 korona, Takács Mátyás 5 korona, özv. Pozderka Miklósné 5 korona, Kardos János 2 korona, Bozsik Mthály 2 korona, Szánthó Erzsike és Hürkec Erzsike gyűjtése 28 korona 50 fillér. Tagdíjadományokat itt nem tüntettünk ki.

— **Iparostanonciskolai felmentés.**

A vallás- és közoktatásügyi miniszter rendelete értelmében azon iparos- és kereskedőtanoncok, kik a katonaság részére dolgozó, vagy olyan műhelyekben, vagy üzletekben vannak alkalmazva, mely műhelyekből a mester, vagy a segédek nagy része hadba vonult, a háboru tartamára a tanítás alól felmentést nyerhetnek. Felhívom tehát mindazon tanoncokat, akik ilyen alapon a felmentésre igényt tartanak, hogy ebbeli igényüket nálam a *polgáriskola irodahelyiségében, legkésőbb f. hó 3-án délután 5 óráig* jelentsék be. Rényi Albert iparostanonciskola igazgató.

— **Álhírek terjesztése.** A belügyminiszter rendeletet adott ki, amelyben az álhírek koholását és terjesztését kihágásnak minősíti és aki ezután valótlan, vagy vesz-híreket kohol, vagy terjeszt, azt a rendőri büntető bíróság 14 napig terjedhető pénzbüntetéssel fogja büntetni.

— **Turosányi István** földünk szabadalmazott lúdtömő készülékének lapunk mai számában közölt hirdetményére felhívjuk a közönség figyelmét s ajánljuk a készülék megvételét.

— **Az iparos tanonciskola igazgatósága** figyelmezteti a még be nem iratkozott iparos- és kereskedőtanoncokat, hogy f. hó 12-én hétfőn délután 5—7 óráig feltétlenül jelentkezzenek a polgári iskola irodai helyiségében beiratkozás végett, mert az eddig be nem iratkozott tanoncok, mint iskolamulasztók szigorú büntetésben fognak részesülni. Minden tanonc tandijra 2 koronát, ellenőrző könyvecskére 20 fillért hozzon magával.

— **Adomány.** Kovács S. Lukács földbirtokos a helybeli kórház részére 100 koronát adományozott.

— **Birtokváltás.** A kunszentmártoni kir. járásbírói telekkönyvi osztályánál az elmúlt héten a következő birtokváltás jegyeztetett be: Kurucz István és neje S. Kovács Mária megvették M. Hegedüs Jánosné Harangozó Borbála házat 3000 koronáért.

— **Kivonat az anyakönyvből.** Kunszentmártonban 1914. október 3-tól október 10-ig *születtek*: Gyenes Julianna, Lazi István, Szaszko Ferenc, Kiss Erzsébet, Karsai János, Sári József, Vincze Rozália, Závodni Illés Zoltán, K. Kiss László. — *Házasságkötés nem volt.* — *Eltáltak*: Gulyás Imre 9 napos, Beschicz Józsefné Horváth Anna 27 éves, Kuna Imre 67 éves.

Tiszta, szép

makulatura papir

csak métermázsa számra lapunk nyomdájában kapható.

Aranyat — vasért!

VASGYÜRÜK

kibélelését arannyal, vagy ezüsttel jutányos árak mellett készít DÉVAI JENŐ ékszerész.

Ujdonság

a Turcsányi-féle szab. lúdtömő készülékhez.

Különtetve 1913. évi baromfi kiállításon Budapesten, egyesületi aranyeremmel és a földművelésügyi kormány tiszteletdíjával.

A készüléket, amint a rajzon látható, jobb kézben tartva, az állat száját balkezzel szétfeszítjük és a készülék kivágott nyulványa görbéjével lefelé fordítva az állat torkába óvatosan letoljuk, úgy igazítva, hogy a lud felső csörkávája a készülék felső részén a szab. jelzésnél levő lyukba belemenjen s ha a készüléket így jól igazítjuk,

az állat szája tátva marad. A tömőkészülék ára **1 drb 3 kor., 2 drb 5 kor., 3 drb 6 kor.,** a 4-es számú külön **5 kor.**

Kapható:

Kovács József urnál Szapáry-utca 859. szám a. Csendőrlaktanyához közel.

ORVOSOK

ajánlják, mint legelismertebb köhő- és ellen-szert a **KAISER-féle**

Mell-karamellákat

a Három fenyő védjeggyel.

Milliók használják

Kökögés

ellen. Rekedtség, elnyákosodás, számarköhögés, katarus, gégefájás stb. minden előforduló *hűlés* ellen.

6100 köszönős hálótlevél orvosoktól s magánosoktól igazolják a biztos eredményt.

Étvágygerjesztő és legizletesebb bombonok. Csomagonként 20 és 40 fillér, dobozonként 60 fillérért kapható Kunszentmártonban

LUKÁCS ANDOR és **POPOVITS GÁBOR** Tiszaföldváron Goldman Adolf gyógytárban és minden hazai gyógytárban.

Képes levelező-lapok nagy választékban.

Polgáriskolai tankönyvek, rajzeszközök és tanszerek s általában mindenféle iskolai cikkek kaphatók.

Wolf Dezső

könyvnyomdája,
könyv-, papir- és írószerkereskedése

Kunszentmárton.

Mindenféle könyvnyomdai munkák a legszebb kivitelben gyorsan, pontosan és kifogástalanul készülnek.

Képes levelező-lapok nagy választékban.

MILKO
IGNÁCZ

ELSŐRENDŰ ÚRI SZABÓSÁGA
SZOLNOK.

TELEFON 206.

BAROSS- ÉS SZAPÁRY-U. SAROK.

TELEFON 206.

Kerékpárok

figyelmét felhívom, hogy a világhírű

ALFA ÉS STYRIA

kerékpárok egyedárusítását Kunszentmárton területére képviselem, miért ezen gyártmányok

**kizárólag nálam
szerezhetők be**

Tisztelettel

Dévai Jenő.

Nyomatott a kiadótulajdonos Wolf Dezső könyvnyomdájában Kunszentmárton.